

ЗАЈЕДНИЧКА ИСТОРИЈА ЗА ЕВРОПУ БЕЗ ПОДЕЛА

▶ Утицај
индустријске
револуције

▶ Развој
образовања

▶ Људска права
у историји
уметности

▶ Европа
и свет

universität
wien

Austrian Chairmanship
Council of Europe
November 2013 – May 2014
Présidence de l'Autriche
Conseil de l'Europe
Novembre 2013 – Mai 2014

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

НАВИГАТОР

Настава историје представља средство... одлучујући чинилац у помирењу, међусобном признавању, разумевању и изградњи поверења међу народима.
(из Беле књиге о интеркултуралном дијалогу „Живимо заједно једнаки у достојанству“)

ЕЛЕКТРОНСКА ПУБЛИКАЦИЈА

Заједничка историја је интерактивна електронска књига која упућује и на друге, спољне, изворе информација. У њој се налази низ различитих материјала за наставу и учење, првенствено намењених образовању наставника. Погодна је за коришћење у свакој фази образовања наставника: иницијалном универзитетском образовању, стручном усавршавању, као и другим додатним обукама. Садржај је тако конципиран да различите делове електронске књиге могу користити и ученици различитог узраста.

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКАТ (2010-2014)

Заједничка историја је резултат међународног пројекта усредсређеног на истраживање различитих аспеката европске историје која је оставила трага на читавом европском простору – укључујући све државе потписнице Европске конвенције о култури.

Шта су Европљани делили у прошлости?

- ▶ интеракцију и размене које су довеле до прожимања међусобних uticaja
- ▶ približavanja ili paralelni razvoj, sa ili bez organizovanih međusobnih veza
- ▶ tenzije, sukobe i procese pomirenja
- ▶ razvoj i promene svojstvene svakoj regiji
- ▶ skoro započete procese evropske saradnje i izgradnje, koji su doveli do približavanja različitih kultura i identiteta.

Navedene razmene, približavanja, ali i napetosti i promene koje nisu su bile jednostavne, niti oslobođene protivrecnosti, uticale su na читав низ области живота – систем вредности, umetnost i kulturu, prirodni prirashaj, privredu, nauku i tehnologiju, način života, prostorno planiranje i još mnogo toga.

Elektronaska knjiga, kao zajednicki poduhvat evropskih naučnika i edukatora, nudi razradu ideja vezanih za koncept zajednicke istorije.

САВЕТ ЕВРОПЕ У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ

Jedna od oblasti delovanja Saveta Evrope od његовог оснивања била је и остала везана за историју и наставу историје. Историја се сагледава као важан елемент образовања грађана у Европи, али и ван њених граница. Настава историје има, као што је наглашено у Европској конвенцији о култури из 1954. године, улогу у превазилажењу различитости и зближавању људи успостављањем међусобног разумевања и поверења међу народима Европе.

Ова публикација би требало да буде још један допринос сталним напорима Савета Европе у области развијања интеркултуралног дијалога, унапређивања наставе историје, учења и образовања на темељу следећих препорука Савета Европе: Препоруке Комитета министара и скупштине Савета Европе:

Интеркултурални дијалог и слика о „другоме“ у настави историје (CM/Rec (2011)6); Настава историје у конфликтним и постконфликтним регијама (Препорука 1880 (2009); Настава историје у Европи 21. века (Препорука (2001)15).

Приручник такође проширује и усавршава концепте и резултате претходних пројеката:

- ▶ рад на примени мултиперспективности, нарочито „Мултиперспективност у настави историје, водич за наставнике“ од Роберта Страдлинга (2003);
- ▶ рад на кључним датумима и догађајима који су били значајне прекретнице у европској историји, финализиран публикацијом „Раскршћа европске историје – вишеструки увиди у пет кључних момената историје Европе“ (2006);
- ▶ рад на представи о „другом“ у настави историје, који је истакао значај наставе историје у културно разноликим европским друштвима и довео до усвајања Препоруке СМ/Rec (2011)6.

Заједничка историја је публикована 2014. године приликом обележавања шездесет година од доношења Европске конвенције о култури.

ШТА ПОДРАЗУМЕВАМО ПОД ЗАЈЕДНИЧКОМ ИСТОРИЈОМ?

Дуго времена настава историје је била под утицајем једностраних тумачења догађаја, првенствено зато што је историја – и начин на који се предаје – била, а често и данас јесте, у служби развијања етноцентричног националног идентитета. Суштина концепта заједничке историје може се описати као дијалектичка надградња свих учесника у историјским догађајима. Стога, приступ заједничкој историји подразумева различите аспекте једног историјског догађаја, све могуће интеракције, приближавања и сукобе, па је зато реч о најсложенијем, али и најутицајнијем методолошком приступу у настави историје. Њиме се омогућава разградња стереотипа, митологизованих идентитета и негативних представа о другима и због тога води ка успостављању интеркултуралног дијалога и превазилажењу сукоба. Применом овакавог приступа уочава се сва сложеност историје.

Заједничка историја подразумева концепт по коме се тежиште ставља више на заједничко искуство, него на различита тумачења једног истог догађаја. Такође, њиме се подразумева продубљивање идеје да је „ваша“ историја истовремено и „наша“, односно, да је „наша“ историја такође историја неког „другог“, мада се никако не негира њена вишестраност – јер „заједничка историја“ не подразумева да је она „истоветна“ за све.

Овим пројектом подстиче се истраживање заједничких идеја кроз спектар различитости, али и констатује да су сва људска искуства, укључујући и међусобне сукобе, део заједничког наслеђа. Њиме се, такође, исцртава заједнички простор који има географску, историјску и културну димензију. Три основна постулата на којима почива пројекат су: подизање свести о заједничком историјском наслеђу држава-чланица; превенција сукоба и подстицање процеса помирења бољим познавањем интеракције и начина приближавања народа у прошлости; наставак ширења оних идеја и препорука садржаних у „Белој књизи о интеркултуралном дијалогу – Живимо заједно једнаки у достојанству“, коју је усвојио Комитет министара Савета Европе 2008. године.

Заједничка историја омогућава да се у наставној пракси примене препоруке Савета Европе за наставу историје.

ШТА САДРЖИ ЕЛЕКТРОНСКА КЊИГА?

Аутори су се одлучили да, уместо исцрпног приступа непрегледном материјалу, понуде одређени број репрезентативних тема. Свака од изабраних тема је на одговарајући начин документована и могла би да буде део искуства највећег броја држава-чланица, при чему се ствара простор за интеракцију, међусобно приближавање и усаглашавање, односно, учење заједничке историје.

Одабране теме су:

- ▶ Утицај индустријске револуције
- ▶ Развој образовања
- ▶ Људска права у историји уметности
- ▶ Европа и свет

Из наведених тема пажљиво су изведене мање тематске целине којима се стиче важан и занимљив увид у садржај поткрепљен одговарајућим историјским истраживањима. Свака подтема садржи низ наставних јединица намењених различитим узрастима. Оне омогућавају наставницима да направе нове наставне јединице прилагођене њиховим потребама.

Ова публикација не би била реализована без значајне финансијске помоћи Министарства образовања и истраживања Краљевине Норвешке.

Интерактивна електронска књига је доступна на следећој интернет адреси:

<http://shared-histories.coe.int>

Фотографије: Shutterstock, Савет Европе

Дизајн: DPPD, March 2014

Штампа: Савет Европе

PREMS 01.2515

SRP

www.coe.int

Савет Европе представља водећу европску организацију која се бави људским правима. Чини је 47 држава-чланица, од којих је 28 истовремено и члан Европске уније. Све државе-чланице Савета Европе су потписнице Европске конвенције о људским правима, споразума направљеног ради заштите људских права, демократије и владавине закона. Европски суд за људска права задужен је да надгледа примену Европске конвенције у државама чланицама.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE